

SPINOASA PROBLEMĂ A TRAMVAIULUI RESITEAN

La mijlocul deceniului al VIII-lea din secolul trecut, transportul în comun din Reșița era unul extrem de greoi. Numărul crescând al muncitorilor din cele două mari uzine reșițene a dus practic la o blocare a acestui tip de transport. Atunci s-a hotărât introducerea tramvaiului. Mai existaseră și în anii '70 diferite propuneri, însă nu s-au materializat. A fost ales tramvaiul, pentru că era eficient, economic, dar și pentru că autobuzele care circulau în oraș trebuia să fie permanent reparate, ceea ce însemna costuri ridicate. Mai mult, autobuzele erau, în orele de vârf, pline ochi, spre dezamăgirea controlorilor, care nu și puteau face planul la amenzi. S-a mai considerat că, din punct de vedere al costurilor de exploatare, tramvaiul este mai eficient decât troleibuzul. Cu toate acestea, montarea stălpilor și a liniei de înaltă tensiune pentru troleibuze costa mult mai puțin decât sfredelirea asfaltului și introducerea liniei de tramvai. Așa că organele centrale de partid și de stat și-au dat binecuvântarea pentru tramvai. Reșița este un oraș întins pe valea unui râu și tocmai de aceea au fost luate în calcul mai multe variante de construire a liniei de tramvai. Au fost trimiși oameni la specializare în orașele care aveau tradiție în exploatarea tramvaielor.

Stări de lucruri nefirești

Pentru că trebuia practic reconstruită artera principală a orașului, lărgite mai multe străzi și construite trei poduri și un pasaj subteran. Orașul urma să fie remodelat pentru a pune în funcțiune tramvaiul. Rețele electrice, de gaz, termice, telefonice sau de canalizare au trebuit deviate. 25 septembrie 1987 a fost ziua în care s-a dat startul schimbării la față a municipiului Reșița. Mai multe întreprinderi locale, județene, dar și din Timișoara, Târgu Mureș, Cluj sau București au fost chemate să participe la acest proiect. Lungimea traseului de tramvai urma să fie de 19 km. Conform unui fost director al IJTL, 188.159.000 milioane de lei era investiția, echivalentul a 47 de milioane de dolari. Ar fi trebuit să circule 28 de garnituri al căror preț de achiziție era undeva în jurul sumei de 88 de milioane de lei, aproape 22 de milioane de dolari, dar

Pentru a fi pus în funcțiune tramvaiul, orașul Reșița a fost practic remodelat: străzile au fost lărgite, s-au construit trei poduri și un pasaj subteran

au fost primite numai 22. Lucrările pentru traseul tramvaiului reșițean trebuiau încheiate în trei etape. Prima însemna realizarea liniei pe o distanță de 2,8 km și a fost dată în funcțiune la 20.08.1988, a doua, de 5,2 km, a fost dată la 01.05.1989. A treia însemna conectarea celor două trasee după ce podul peste râul Bârzava ar fi fost dublat ca lărgime și finalizarea unei prelungiri a tronsonului al doilea.

Nu după foarte mult timp, tramvaiule au cauzat multe accidente rutiere, aveau probleme de fiabilitate și, ca urmare, mai multe garnituri nu au mai fost introduse în circulație și nici reparate ulterior. Linia de tramvai se rupea în mod repetat, la fel și cablurile. Garniturile de tramvai deraiiau des și din cauza lipsei de energie electrică. De fapt, chiar în ziua inaugurării pe tronsonul dintre Renk și Intim, tramvaiul a deraiat în sensul giratoriu, fiind nevoie de intervenția

unor utilaje pentru a-l repune pe linie. Pe lângă asta, la primele ore ale dimineții, tramvaiul trezea tot orașul din cauza zgomotului pe care-l făcea. Îl auzeau de la mai bine de un kilometru depărtare. Această investiție a adus numai probleme. Înainte de introducerea tramvaiului, orașul era cunoscut pentru cursele de mașini de concurs, asemănătoare ca model cu cele din Formula 1, care aveau loc pe străzile sale. Un mic Monte Carlo am putea spune. Ei bine, introducerea liniilor de tramvai a scos de pe lista organizatorilor competițiilor. Problemele tramvaiului au fost expuse pe larg în săptămânalul local Flamura. „În vara lui 1989, tramvaiul reșițean ar fi trebuit să circule pe întregul traseu, rezolvând astfel gravele probleme ale transportului de călători din municipiu”, arăta oficiosul. Petru Tarkany, directorul IJTL Caraș-Severin, beneficiarul și executantul investiției, apre-

cia construcției și unitățile economice locale participante la proiect, mai ales că se stabilise ca la 23 august 1989 întregul traseu să fie funcțional. Nu existau întârzieri. După părerea directorului, contrazis însă de ancheta ziaristului de la Flamura, care calculase întârzieri de peste patru luni.

Experimente pe nervii reșițenilor

Întreprinderea locală de transport IJTL nu era numai beneficiar al lucrării, ci și executant. „Concret, ajutam brigăzile de constructori la repararea unor utilaje. Până acum, IJTL a transportat stâlpii pentru linia de contact, fiind în același timp intermediari între diferiți furnizori de materiale. Unele dintre cele mai importante materiale fiind chiar garniturile de tramvai”, spunea într-un interviu directorul Petru Tarkany. Pe de altă

parte, Reșița era singurul oraș unde se experimenta boghiul bimotor, adică un vagon avea patru motoare. Aceste boghiuri nu erau deloc superioare ca tracțiune, dar se considera că fiabilitatea și parametrii funcționali sunt superioare boghiurilor clasice. Directorul IJTL recunoștea că se întâmplau unele greutăți legate de funcționarea boghiurilor produse de ICM Caransebeș. Iar acest fapt s-a demonstrat la scurt timp după darea în folosință. Celor patru garnituri care circulau pe tronsonul Lunca Bârzavei li s-au defectat zece boghiuri când încă erau în perioada de garanție. Se spera că până la intrarea în folosință a întregului traseu să se găsească soluții de îmbunătățire a boghiurilor. În 1989, IJTL avea 42 de autobuze cu 144 de locuri fiecare, care acopereau toate traseele orașului.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Vizită prezidențială în întreprinderile Capitalei

Secretarul general al partidului, Nicolae Ceaușescu, a făcut o vizită în unități ale industriei alimentare din București, de data aceasta fără „Tovarășă”. A acordat o atenție

deosebită întreprinderii de Produse Zaharoase București și Întreprinderii de Sucuri și Băuturi Răcoritoare. În „analizele atente” desfășurate în aceste unități s-a pus accentul pe creșterea și diversificarea producției și îmbunătățirea permanentă a calității produselor zaharoase.

(Continuare în pag. a II-a)

REFLEXE ȘI REPTILE STALINISTE LA UNIUNEA SCRITORILOR

Trupa de cinovnici literari

Întâlnirea de la 22 mai 1968 cu scriitorii avea să rămână singura din toată perioada ceaușistă în care șeful partidului reacționase pe loc în favoarea uneia dintre taberele care se sfășiau canin în fața lui. Fusese însă pripită înlăturarea lui Eugen Barbu și a echipei lui de la revista Luceafărul, decisă și cerută de un Ceaușescu foarte iritat în cursul acelei întâlniri, fusese o abilită mișcare tactică sau chiar fusese el, măcar pentru moment, convins de argumentele grupării anti-Barbu? Toate aceste trei ipoteze par la fel de plauzibile.

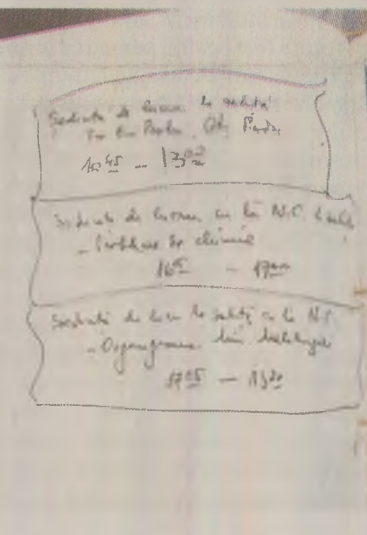
Și asta pentru că Eugen Barbu avea să fie doar temporar dizgrațiat de Ceaușescu. Un an mai târziu, în 1969, la Congresul al X-lea al PCR, fostul redactor-șef al Luceafărului avea să fie ales - vorba vine „ales” - membru supleant în Comitetul Central, alături de unii dintre cei care îl atacaseră atât de violent în mai 1968 și i ceruseră capul (Zaharia Stancu, Eugen Ibeleanu). Peste încă un an, în 1970, avea să-i fie dată șefia anodinelui buletin bucurestean de informație culturală Săptămâna culturală a Capitalei, pe care avea să-l prefacă într-o publicație de luptă permanentă împotriva Uniunii Scriitorilor, în genul presei de scandal de după căderea comunismului. Capodoperă de oportunism și perfidie, discursul ținut de Eugen Barbu la Congresul al X-lea al PCR îl racordase fără complexe pe Eminescu la raportul prezentat de Ceaușescu și la „programul” pentru un deceniu anunțat de acesta. Mai mult, îi elogiase, aici e perfidia, pe marii scriitori care „au cîntat socialismul”, Argezi, Bacovia, Camil Petrescu și G. Călinescu, dar și pe mai toți corifeii realismului socialist (Beniuc, Ibeleanu, Stan-

cu, Davidoglu, Deșliu, Baranga, Titus Popovici), desigur pentru a regreta cu lacrimi de crocodil că scrierile lor de altădată, „închinată marii opere sociale înfăptuite de poporul nostru”, sunt ignorate, dacă nu chiar și blamate de o „anumită parte a criticii”. Înțelesese Barbu cam în ce direcție mergeau gusturile și așteptările lui Ceaușescu?! Acest discurs al lui Eugen Barbu din august 1969 pare un nevrosimil prolog la ceaușistele „teze din iulie” care aveau să fie lansate în 1971. Este totuși imposibil ca lui Ceaușescu și echipei lui de atunci să le fi scăpat reala natură, natura stalinistă a Uniunii Scriitorilor. Argumentele și metodele folosite pentru a se obține debarcarea lui Eugen Barbu, indiferent dacă era sau nu justificată de natura personalului, țineau toate de repertoriul „înfierărilor” din anii 1948-1953.

Nici unul dintre cei care îl atacaseră nu o făcuse în numele deschiderii, democratizării și diversificării vieții literare. În numele libertății. În numele antidogmatismului. Dimpotrivă, în vizuina lor, Barbu era un pericol pentru unitatea frontului literar, un tulburător al liniștii și ordinii din cadrul Uniunii, un huligan care „nu stătea liniștit la locul lui”, cum avea să le ceară manifestanților de la 22 decembrie 1989. Nu-l va fi lăsat indiferent pe Ceaușescu nici opoziția clară și fermă a lui Zaharia Stancu la reintroducerea în circuitul public a scriitorilor ieșiți din pușcării sau care fuseseră ani mulți interziși, între aceștia Constantin Noica, al cărui nume fusese citat de președintele Uniunii în fața lui Ceaușescu.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Prima întrevvedere din ziua de luni, 2 octombrie 1989 a fost cu Poliana Cristescu (orele 9:20-10:05). Un moment de destindere de începutul săptămânii când, la o cafea, prima doamnă a României îi va fi povestit sfârșitul de săptămână celei pe care și-o dorește succesoare.

Discuția cu Emil Bobu (orele 10:20-10:35) putea să însemne transmiterea indicațiilor pentru programul comisiei lor de cadre din acea zi. Căci a urmat una dintre cele mai lungi ședințe din an ale triumviratului Elena Ceaușescu, Emil Bobu și Constantin Radu (orele 10:45-13:00).

După-amiaza a fost consacrată ședințelor de lucru de la săliță prezidate de Nicolae Ceaușescu. Prima dintre ele e consemnată în agenda ca fiind pe probleme de chimie (orele 16:15-17:00), cea de-a doua - organizarea Ministerului Metalurgiei (orele 17:15-19:20). Cuvânt greu în stabilirea acelei organigrame l-au avut, desigur, concluziile comisiei de cadre conduse de Elena Ceaușescu. Luni, 2 octombrie s-a decis asupra componentelor „nomenclaturii 2” din metalurgie. Știa Tovarășă că aplica învătura lui Stalin?!

Comisia condusă de ea era o „ema-nație” a practicii începute la Kremlin în 1924. Atunci fusese creată o secție de organizare, verificare și control pentru nominalizarea cadrelor din aparatul superior de partid, administrație, guvern, servicii speciale, armată, economie și cultură. Nu era însă nici acesta o pură invenție stalinistă, ci un transfer al practicilor cominterniste. Cu deosebirea că la „revoluționarii de profesie” - expediții în cele patru zări cu misiunea revoluției mondiale - nu se putea vorbi de privilegii.

În alții activiști ai partidului nominalizați pe lista 1 (cadre de partid) și lista 2 (cadre superioare din economie și celelalte sectoare menționate) au alcătuit din 1924 încoace casta nomenclaturii. În studiul consacrat acestor privilegii, M. Voslensky (1980) a analizat dictatura acestor clase parazitare care aspira la puterea asupra lumii. Dar auzise vreodată Tovarășă despre acestea? „Învățase” și ea, probabil, ceva istorie din prietenia cu foste ilegaliști și soții de foști cominterniști: nevasta lui Răutu, a lui Borilă, a lui Drăghici... Dar să-i aducă aminte, dintre nomenclaturii cine-ar fi îndrăznit? Lavinia BETEA

Struguri la doi peri, în limbaj Windows, cu viță-de-vie

Anul școlar 1989-1990 a debutat pentru elevii Liceului de Informatică „Grigore Moisil” din Iași cu un tur de forță la cules de struguri. Urcăți în autobuze hârbuite, au fost duși, după mai puțin de o săptămână de la debutul cursurilor, la ferma „Doi peri”. Muncă forțată, patriotică. De la care n-aveai cum să lipsești, fie că te chema Iliescu, Roman, ori chiar Bobu sau Mănescu.

Muncă din greu

La ferma „Doi peri” au fost cazați în mijlocul viilor, în dormitoare comune, cu paturi suprapuse, cu câte 60 de locuri. Pentru bobocii de liceu, viața a fost cu atât mai grea cu cât cei mai

mulți dintre ei nu prea mai practicaseră muncă fizică. La „Doi peri”, condițiile erau dintre cele mai grele pentru elevi: se lucra zi-lumină, masa se lua într-o cantină plină de atâtea muște încât cădeau și-n farfurii, norma era de 80 de găleți pe zi, mai mare decât a unui zilier, spălarea se făcea afară la un igheab, iar grupurile sanitare, și ele afară, erau puține și murdare.

Șefa fermei era aspră și țipa la copii, iar profesorii care-i însoțeau pe elevi nu țineau cont de nimic pentru a-i face să muncească. Despre toate acestea își aminteste Adriana Ionescu, elevă în primul an la Liceul de Informatică. „Nici nu ne-am dezmeticit bine, mai ales că fusese o admitere

deosebit de grea, iar la acest liceu intrau numai elevi foarte buni, care întodeauna își văzuseră de învățat. Însă, în locul lucrurilor interesante pe care mă așteptam să le aflui, întrucât era vorba despre o specializare relativ nouă la acele vremuri, am aflat că trebuie să-mi fac bagajul, pentru că voi merge două săptămâni la cules de struguri. Nu știam la ce să mă aștept, așa că nu mi-am luat haine de lucru, ci pe cele obișnuite, inclusiv blugi cu buzunare la genunchi, de care eram foarte mândră, pentru că erau tare rari pe atunci. Într-o dimineață am fost inghesuiți într-un autobuz hârbuit.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

2 octombrie (luni)

Soarele a răsărit la 07:14, a apus la 18:55
Luna a răsărit la 09:50, a apus la 19:32
Sărbătoare creștină: Sf. Sfinții Mc. Ciprian; Sf. Mc. Justina; Cuv. Teofil

S-a întâmplat la 2 octombrie 1989

● Lansarea rachetei vest-europene Ariane, prevăzută pentru noaptea de 5 spre 6 octombrie, a fost amânată cu circa patru săptămâni. Decizia a fost luată având în vedere o serie întreagă de defecțiuni descoperite în cursul unor ultime verificări. Racheta Ariane urma să plaseze pe o orbită circum-

terestră un satelit de telecomunicații de tipul Intelsat;

● Guvernatorul Băncii Japoniei, Satoshi Sumita, a declarat că era de așteptat ca actualul curs de reducere a parității dolarului să continue, fiind conform cu înțelegerea realizată recent la Washington de „Grupul celor 7”. Banca Japoniei urma să continue eforturile pentru reducerea în continuare a cursului monedei americane - a spus el -, arătând că aceste acțiuni nu vor fi slăbite și nici întrerupte, fiind în interesul stabilizării pieței monetare;

● În orașul Taef, din Arabia Saudită, au început lucrările unei reuniuni la care participau parlamentari libanezi, consacrată examinării căilor de soluționare a situației interne din Liban și realizării reconcilierii naționale.

Roxana VINTILĂ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Luminițe în plin tunel

Taică-meu mă înnebunea cu matematica, deși era evident că pur și simplu nu e pentru mine. Mi se părea ceva într-o altă limbă, degeaba încerca el să-mi ofere perspective largi și făcea opturi metafizice, că-lei-bnă-zis nu știu ce, și că singura știință absolut obiectivă, neraportabilă la nimic, că matematica e aceeași și pe planete, în imbrăcat cu haine peste haine și deasupra o bundiță, ca omul în casa lui, și deodată pac, orbeai.

Când ne așezam să lucrăm la mate, parcă mi se încliea creierul. Tata

dădea meditații la matematică și eu o uram. Vorba cu cizmarul care are cizmele rupte se potrivea perfect, iar cizma eram chiar eu.

Așa încât cea mai mare bucurie era când se oprea curentul în timpul meditației, și aveam prilejul asta de bucurie în fiecare zi, iarna, preț de vreo jumătate de oră cel puțin. Stăteau liniștiți, imbrăcați cu haine peste haine și deasupra o bundiță, ca omul în casa lui, și deodată pac, orbeai.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

2 OCTOMBRIE

Jocul contradictoriu al lui Groșan. Nimeni nu-mi amintește (tipologic) dintre prieteni atât de mult de Gogol. Așa trebuia să fi fost la 35 de ani, poate ceva mai obosit. Agitat, inteligent, cu degete subțiri, nervoase, cu o voce ezitantă (amestec de provocare și frică). Îi cer să fie alături de noi. Refuză grăbit. Zice că textul e prea moale. „Te contrazic, zic, nu te bagi, că textul nu e destul de radical, fă tu un document, oricum eu îl semnez, protest să fie.

(Continuare în pag. a II-a)

În 1989, tramvaiele reșitene preluau majoritatea călătorilor din cele două capetele ale orașului, unde se aflau cele mai multe uzine

Spinoasa problemă a tramvaiului reșitean

(Urmare din pag. 1)

Tramvaiele, fiecare cu 348 de locuri, urmau să preia cea mai mare parte a fluxului de călători dintre cele două capete ale orașului: Renk și Muncitoresc, zone în care se afla cea mai mare parte a uzinelor reșitene.

Unde sunt mobilizarea și angajamentul?

Cum era și de așteptat, muncitorii din mai multe întreprinderi din oraș și din țară nu lărau se îngheșiau să termine la timp lucrările. Acolo unde cu câteva zile înainte fusese turnat beton, se spărga din nou pentru retușuri. Într-o zi, la colțul unei străzi, trei sudori stăteau pur și simplu. Și nici măcar nu era ora 16:00. După câteva raiduri, nu numai jurnalistice, pe la șantier, oamenii au început să mai miște. La sfârșitul lui aprilie 1989, lucrările erau pe ultima sută de metri și înaintau vizibil după mobilizarea de forțe suplimentare în punctele critice ale șantierului. Comitetul Județean de Partid a dat alarma generală pentru finalizarea conform planului a investiției. Minerii de la Aniina, Moldova Nouă, muncitorii din Caransebeș, Bocșa, Timișoara, Cluj-Napoca și de la mai toate întreprinderile și uzinele reșitene au răspuns apelului organelor de partid și de stat și au venit în sprijinul municipiului. Când de înălțător a fost apelul Comitetului Județean de Partid se poate vedea din paginile ziarului Flamura: „Întrebarea cea mai frecventă este: Spune ce-ți trebuie? Iar cele trebuitoare sunt asigurate cu promptitudine maximă. Secția de drumuri și spații verzi a Consiliului Popular municipal a executat într-un timp-record lărgirea carosabilului pe Strada 7 noiembrie și în Piața Republicii. Altădată, mon-

tarea și mutarea unor borduri ar fi durat mult și bine. Cum, timp-record? Deci, se poate. Da, se poate ca sudorii de la ICM Reșița să lucreze la Podul Doman până la ora 20:00. De altfel, lucrul până la această oră s-a generalizat, însă uneori numai prin programare, nu și în realitate, în tot mai multe puncte de lucru. Trailerele aduc din țară ultimele prefabricate. Se descarcă vagoanele și totul ajunge de urgență pe șantier. Este programată și duminica zi plină. În articolul trecut întrebam dacă mai este timp să fie terminat pasajul subteran de la IPI. Ei bine, prefabricatele în cauză au fost aduse la 20 aprilie, cu cinci zile mai devreme, existând condiții acum ca el să fie terminat. Constructorii de aici vor ca la finalul lui aprilie lucrarea să fie gata, astfel ca până la 1 mai tramvaiul să funcționeze până la Casa Muncitorească. Un obiectiv cu semnificație simbolică de Ziua Muncii”.

Lecția tramvaiului

„În ziua de 1 Mai 1989, la ora 23:30, municipiul a fost străbătut de un flux al bucuriei: tramvaiul reșitean a început să circule pe cel de-al doilea și cel mai complex tronson al său: Triaj Casa Muncitorească”, anunța Flamura. Totul a fost posibil pentru că muncitorii și-au respectat angajamentele. Organizarea, mobilizarea, inițiativa și munca concretă, la fața locului, au însemnat mai mult decât o simplă punere în funcțiune a tramvaiului. „Respectarea angajamentului, foarte mobilizator de altfel, reprezintă rezultatul firesc al unor zile (și nopți) fierbinți, de maximă mobilizare. Acest succes reprezintă o izbândă colectivă, o nouă dovadă a capacității de mobilizare a Reșiței muncitoare”, mai arăta Flamura. Peste 12 întreprinderi și-au înscris la activ un nou succes. Dar timișorenii implicați mai

trebuiau să finalizeze linia de refugiu din Piața Republicii, să continue lucrările spre Parcul „Bernarth Andrei” și la Podul Lunca Bărzavei. Asta înseamnă și ce-a de-a doua inaugurare a tramvaiului, prima avușese loc pe primul traseu în 1988, s-a făcut tot în etape.

Orașul a fost practic transformat, așa cum am mai spus, de acest șantier. „Niciodată, Reșița nu a trăit o mobilizare mai de amploare pe tărâm urbanistic. Căci, prin tramvai, dar nu numai prin el, Reșița mai face un pas către edificarea de sine, spre dobândirea certificatului de calitate urbanistică (...) Un cuvânt: tramvaiul. Dar ce rezonanță a avut el, în aceste zile, pentru toți cei care, într-un fel sau altul, luam contact cu întinsul și trepidanțul șantier al tramvaiului reșitean, între Triajul Mociur și Casa Muncitorească! O participare însuflețitoare”, erau cuvintele de laudă la cea de-a doua inaugurare. În timp, însă, tramvaiul s-a dovedit o povară pentru autoritățile locale, care au sîstat circulația acestuia între august 1994 și februarie 1995. Atunci mai existau doar opt garnituri, care abia se țarau pe linia de oțel. În 1996, au fost primite donații din partea orașului Dortmund șase garnituri de tramvai. Acum funcționează numai acestea, dar și ele ar fi trebuit de mult casate. În loc să caute soluții financiare pentru reabilitarea liniei de tramvai, Mihai Ștepanescu, actualul primar al Reșiței și fost silvic, este hotărât să desființeze tramvaiul din motive de el știute. Aproximativ 70 de milioane de dolari, la puterea dolarului din 1989, vor fi practice aruncate. Niciăieri în țări civilizate, acest mijloc de transport nu a fost scos din folosință, tocmai pentru că nu poluează. Iar acolo unde s-a întâmplat, edilii și-au dat seama ulterior de eroarea făcută.

Adrian MOGOS

REFLEXE ȘI REPTILE STALINISTE LA UNIUNEA SCRITORILOR

TRUPA DE CINOVNICI LITERARI

(Urmare din pag. 1)

O atitudine deloc izolată printre cei care îi reprezentaseră pe scriitorii români la acea întâlnire. Vicleanul ramolit Demostene Botez se plânge astfel că în redacția pe care o conducea în acel moment („Viața Românească”) ar fi fost adus fără știința lui „un nou redactor”, un ins primejdios care „caută să introducă în revistă tot soiul de lucrări care țin de altă ideologie”. Întrebarea lui Ceaușescu vine imediat, „Cine anume?”, iar Demostene Botez îi și livrează numele marelui periculos din redacția al cărei șef era – „Negoițescu”. Bănuind că probabil lui Ceaușescu acest nume nu-i spunea nimic, Demostene Botez adaugă – „atunci când acesta a adus un articol al lui Nemoianu care era în fond ecoul „Europei Libere” care spune că de la ’44 pînă acum nu e nimic valabil, ci neva din redacție îmi spune că într-o conversație cu el a spus, „Fiți bucurioși că vă tolerăm, voi v-ați vândut rușilor”. Concluzia lui Botez seamănă cu

o solicitare directă, via Ceaușescu, a intervenției poliției – „Începem să fim terorizați de un asemenea om”. Mihnea Gheorghiu, un alt scriitor cu vechi stagiu în nomenclatură, format la școala stalinismului implacabil, urmărind cine știe ce obscure ținte, găsește și el nimerit să îmbrace cămașa vigilenței ideologice inflexibile. El denunță – în mai 1968! – existența unui „fel de recul ideologic” manifestat, zice, în „faptul că unii, tineri în special, gîndindu-se că abuză de o anumită terminologie, au alunecat pe niște poziții primejdioase”. Mai direct spus, își decodifică Mihnea Gheorghiu căltoasele fraze formulate în limba activistă, „în presa noastră au pătruns niște teorii și ele își găsesc teren favorabil la tineretul nostru, crescut de noi – UTC-ul”. Acele „niște teorii” sunt, firește, periculoase.

Ceaușescu nu era cu siguranță atât de obtuz politic încât să nu-și dea seama că avea în față o trupă de cinovnici literari interesați exclusiv de menținerea privilegiilor dobândite în

momentul sovietizării culturale și în cei aproximativ 15 ani de stalinism cultural care îi urmaseră. Transplantat, „implementat” la București, modelul Uniunii Scriitorilor sovietici fusese și rămasese idealul lor. Nu voiau să iasă din el. În felul lor, aveau dreptate. Înainte de instalarea puterii comuniste, scriitorii români nu constituiseră nici parte a unei „intellectualități” în sens occidental, francez în primul rând, nici parte a unei „intelighenții”, în sensul rusesc. În treacărt fie spus, „intellectualitate” și „intelighenție” nu sunt totuna decât pentru ignoranți. Din punct de vedere social, din punct de vedere material, din punct de vedere al relațiilor cu puterea politică, niciodată în România nu li se mai dăduse atîta importanță scriitorilor ca asociație, comunitate sau organizație profesională. Iar organizația era chiar această Uniune a Scriitorilor, instrumentul prin care literatura devenea exclusiv propagandă de partid, realizabilă prin intermediul realismului socialist. Scriitorii

erau activiști de partid pe tărâmul literaturii, ei îndeplineau sarcinile literare date de partid. Așa era în Uniunea Sovietică din 1934, așa era în Republica Populară Română din 1949. Iar acum, totul îi amenința – revenirea în circuitul public a scriitorilor foști deținuți politici și a celor foști interzicți, afirmarea masivă și exuberantă a tinerilor, deschiderea lor intelectuală, „reconsiderarea” și reeditarea pe scară largă a scriitorilor interbelici. Ceaușescu avea însă mai multă nevoie de acești verifiți și în fond șantajabili aparatcici literari decât de o eventuală nouă echipă pusă pe mari schimbări, fie acestea chiar în sensul politicii lui, oricît de demagogică ar fi fost aceasta. Nu-i înlătură, ci îi dresă. Îi cumpără, îi sperie, le dă gajuri, totul în schimbul unei supunerii necondiționate, a lor și a celor în fruntea cărora se află. Ceaușescu are mistica unanimității, coșmarul lui e disidență. Atitudinea lui este de aceea paradoxală și ambiguă.

Mircea IORGULESCU

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Nicolae Ceaușescu a fost însoțit de tovarășii Barbu Petrescu, Cornel Pacoste, Vasile Bărbulescu, Silviu Curteanu, Paula Prioteasa (ministru Industriei Alimentare), Eugeniu Rădulescu (ministru Industriei Construcțiilor de Mașini), „Conducătorii Ministerului Industriei Alimentare i s-a cerut să sporească producția de halva, să aplice la fabricarea acesteia tehnologii avansate, îndeosebi la operațiile de sortare și preparare a semințelor de floarea-soarelui, urmărindu-se îmbunătățirea calității, a gustului și a aspectului acestui produs” – scria Informația Bucureștiului. În aceste unități fusese deja planificată și urma să fie pusă în practică mecanizarea completă a liniilor tehnologice, ceea ce ar fi avut ca efect mărirea productivității muncii și asigurarea condițiilor optime de igienă.

Noi drumuri de fier

Constructorii de căi ferate din județul Vâlcea lucrau în „ritm alert” pentru finalizarea în avans a liniei Râmnicu-Vâlcea – Vâlcele. Lucrătorii din cadrul brigăzii de tunele Ciofringeni a Antreprizei de Căi Ferate Brașov au reușit să străpungă tunelul Gibe, cea mai dificilă etapă a construcției. Au folosit la excavare și finisare două scuturi-instalații de mare complexitate, realizate în totalitate în România.

Și la Suceava a fost dată în folosință, cu aproape 13 luni mai devreme, linia electrică de cale ferată pe tronsonul Suceava – Câmpulung Moldovenesc, cu o lungime de 75 de kilometri.

Oaspeți din Costa Rica

O delegație parlamentară din Republica Costa Rica, condusă de Anibal Gonzalez Barrantes, prim-secretar al Adunării Legislative, a efectuat, la invitația Marii Adunări Naționale, o vizită în România. În cadrul vizitei au avut loc discuții cu Nicolae Giosan, președintele MAN, „despre contribuția pe care o pot aduce parlamentele și parlamentarii la dezvoltarea relațiilor bilaterale de colaborare în domenii de interes comun”. Oaspeții au mai avut întreveneri la conducerea Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale.

Festival popular la Tecuci

Artiști consacrați și amatori s-au adunat în Parcul 1 Mai din Tecuci, la cea de-a XXI-a ediție a Sărbătorii cântecului și dansului popular „Cântă

de răsună lunca”. Concursul propriu-zis a fost precedat de diverse activități culturale-educative, ca Simpozionul „Festivalul Național «Cântarea României» – tribună de afirmare și valorificare a tradițiilor folclorice, a creației și artei interpretative”, susținut de cercetători, culegători și valorificatori de folclor. A urmat recitalul de muzică și poezie, „Țara din graiul doinelor”, realizat de membrii cenacului literar „Calistrat Hogaș” din oraș și expoziția de patrimoniu „Valori bibliofice în colecțiile Bibliotecii municipale din Tecuci”.

S-au remarcat „prin autenticitate, acuratețe și calități interpretative deosebite” ansamblurile folclorice din Tecuci, Dorna-Suceava și cel de la Centrul de creație și cultură socialistă al tineretului din Galați. Au participat formații de dansuri populare din Buzău, Iași, dar și ansamblul de cântece și dansuri „Prutenii” din RSS Moldovenească, raionul Vulcanăști.

Încheierea recoltărilor la soia și cartofi

Comitetul județean Hunedoara al PCR raporta, printr-o telegramă oficială transmisă șefului statului, terminarea recoltării culturii de soia și realizarea unei producții medii de 5,50 kg la hectar. Comitetele județene de partid Maramureș și Buzău au anunțat cu mândrie terminarea recoltării cartofilor de toamnă, la care, conform cifrelor declarate, obținuseră producții medii de 76,100 kg și, respectiv, 75,280 kg la hectar.

Energie solară pentru turism și agricultură

La Întreprinderea de Aparataje și Accesorii din Alexandria se construiau, începând cu 1979, zece tipuri de captatoare solare, aceasta devenind încă de atunci producător național numărul unu în domeniu. În 1986 s-a renunțat la linia de fabricație. Deoarece captatoarele erau destul de scumpe, oamenii erau dispuși să le realizeze singuri. În 1989, energia solară recutecera teren, mai ales în turism și agricultură. Întreaga vară, instalațiile montate de IAA Alexandria pe Litoral funcționaseră ireproșabil. În agricultură, mai ales în zootehnie și în stațiile de uscarea cerealelor, sistemul de încălzire a dat rezultate. În județul Teleorman, sistemele de încălzire solară funcționau cu bune rezultate la IAS Alexandria, IAS Zimnicea, ISICP Zimnicea, CAP Bujorul și ISICP Piatra.

Alexandra ZOTTA

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Luminițe în plin tunel

(Urmare din pag. 1)

Strada Ceahlău de la piciorul Podului Grant se umfla de fluiierături ca un rău în plin cod roșu, urlete de „huo!” izbucneau de peste tot și la geamuri începeau să se aprindă luminițe tremurătoare. Noi dădeam focurile aragazului la maxim, bucătăria se lumina albastrui, părand semnul unei morbi blestemate, și mama punea pe masă lampa și o aprindea. Unii, mai tehnici, aveau în casă o baterie de mașină și, cum se oprea curentul, un bec anemic îi aureola, urcându-i cu o treaptă mai sus decât ceilalți, care stăteau cu lămpărele sau cu lămpile pe masă.

Mereu aveam la îndemână lanterne. Apăruseră unele chinezeste tip stilou, cu beculuțe cu lupă în vârf, erau și unele românești dreptunghiulare tot mici, de buzunar, și deja făceau parte, alături de sacose – fiindcă nu se știa ce „se băga” la Alimentară când treceai pe acolo – din „trusa de supraviețuire a bunului comunist”. Făceam pauză de matematică, ieșeam din casă și alături de băieți uupleam cu lanternele scara de pete. Mai puțin amuzant era când se oprea curentul cu tine în lift. Noi, puștii, ieșeam vârstă de ușor. Dădeam de roțiță și gata, dar oamenii în destul chiar aveau o problemă. Deschisul ușii era simplu și din afară, cu un patent o rezolvam repede, dar cine putea trage din lift o babă de jumă de tonă, speriată, încălțată și bolnavă de inimă? Nici măcar Nelu nu se-ncumeta.

E o vârstă, cam până la terminarea facultății, când ești apreciat mai degrabă pentru ceea ce ai putea face decât pentru ce ai făcut efectiv. „Aaa. Domnul cutare”, da, da, om de viitor, aveți grijă de el! Mereu ti se acordă credit, că vei putea face ceea ce n-ai făcut încă. După aceea vine „asprimea realului”, vorba lui Nicolai Hartmann. Ieși din serele sistemului de învățământ, unde ți se servește mereu „viață la borcan”, conserve de viață, nu viața reală, și intri în lumea parșivă a adulților. Ești ultimul venit, nu faci parte din nici o gască, nu ți se acordă nici un credit în alb, ești judecat exclusiv după ceea ce faci, nu după ceea ce ai putea face. De acum înfloresc depresiile, evaziunile în alcool, în realități alternative (într-o bibliotecă, într-un maraj avantajos, într-un copil venit la timp, în propriul tău trecut, într-o nevroză perpetuă...). De acum începe răul. Așa l-am simțit eu, făcând zilnic naveta 60 de km în autobuze vechi de 30 de ani și socotindu-mă norocos că totuși partidul nu m-a repartizat într-un colț de țară, unde se pune harta în cui. Toate orașele mari erau „închise”, nu

aveai voie să ocupi vreun loc de muncă acolo. Am văzut șefi de promoție brillanți, repartizați în sate fără lumină electrică, cu prima șosea sau cale ferată la zece de kilometri, absolvenți de medicină străluciți, care ar fi putut face chirurgie cardiacă, indobito-cii într-o circă de întreprindere, alcoolizați, cu mâinile tremurând, contemplându-și ratarea lentă în rotocole de fum de țigară. Mă întâlneam cu foști mei colegi, rar, în vacanțe. Îi vedeam chinuți, cu fața trasă, îmbătrâniți... Mă luau fiori reci pe șira spinării când mă gândeam că și eu, poate, sunt la fel și nici măcar nu-mi dau seama. „Cum trăiești, mă, Victore? Cum trăiești, mă, acolo?”, „Ca un vierme, mă, o lună. Și ca un fluture două zile, când iau banii și-i beau pe toți, la Vatra Dornei”. „Ina, cum e la Poenile de sub Munte?” Ina se încălzea în soarele primăvăratice de la terasa „Boema” și se uita drept în ochii mei. Își mai păstrase din facultate doar zămbetul de puștoaică. „Măi, tu crezi în farfurii zburătoare?”, „Ba!”, „Ei vezi, atunci n-o să-ți spun nimic despre viața mea de la Poenile de sub Munte, că n-o să mă

crezi”. La toate acestea mă gândeam când așteptam seara autobuzul să mă aducă înapoi la Cluj. Era întineric și frig, autogara pustie. Ieșise bancul ăla cu „cetățeni ai orașului, nu deschideți geamurile apartamentelor că iese frigul și mor piteonii pe stradă!”. Mă gândeam că, dacă mai țin mult așa, o să apară primele mutații în fenotip: o să avem ochii tot mai mici, o să ne crească păr mare pe față, o să ne putem încălzi, o să devenim erbivori, o să putem trăi cu iarbă de prin parcuri, și o să hibernăm, mult, mult, și o să vină o nouă glaciațiune, și... gata. Da, îmi spuneam, dar se poate și mai rău.

Se putea și mai rău! Într-o zi l-am scos la răspuns pe Paul dintr-o V-a. Ființa asta, din greșeală, ajunsese o, de fapt, trebuia să fie inger. Îl vedeam în fiecare zi, în cizmele lui de cauciuc roșii, cu uniforma veche care-i ajungea până la jumătatea coatei, pe sub

care se vedea un pulover răscusit, cu căciula lui mare, albastră. Dar, crede-mă, Mihaela era de o candoare nesfârșită, iar când zâmbea avea o inocență biblică. Nu mai era om, ci ființă eternă. Eu sunt sigur că atunci când l-am văzut, lăsați copiii să vină la mine”, la el s-a gândit. Mă uitam la el zăbind și mă întrebam dacă sub hainele lui jerpelte nu-i crescuseră între timp aripi. „Da” de ce vă uitati așa la mine, tovarășu?” „Așa mă uit eu câteodată, Paul”. „Tovarășu”, cre’ că și eu mă uit câteodată așa... la mămică, tovarășu”.

În ziua aceea, Paul nu știa nimic din ce-l întrebam. Avea ochii roșii și mâinile decolajate de frig. „De ce n-ai învățat, Paul?” Copilul tremura tot și încerca să-mi spună ceva, dar se oprea în ultimul moment și iar începea să clănțanească. „Zii, Paul, de ce n-ai învățat? De ce tremuri? Ți-e frig sau ți-e frig?” „Mi-e frig, tovarășu”. Îl vedeam lacrimile din

colțul ochilor, dar nu m-am putut opri să nu zămbesc ca un prost. „Cum adică ți-e frig, Paul? Ce-i aia frig?” „Mi-e și frig, tovarășu”, mi-e și frigă. Da, tovarășu!” Eram în zi proastă, n-avam chef să mă las impresionat. Am reluat întrebarea, încapătănat și enervat. „Zi, de ce n-ai învățat?” Paul a tras aer în piept și cu o respirație a spus tot, tot, umilindu-mă! „Da”, tovarășu”, când am ajuns ieri acasă s-a luat curentu”, și-am adormit îmbrăcat și m-a sculat mama la 5:00, când a plecat la serviciu, să stau la coadă la lapte, și-am fost ultimul” care a luat, dacă vreți v-arăt, tovarășu!” „Și eu am fost, tovarășu!” „Și eu am fost, tovarășu”, da’ mă puteți asculta”, „Tovarășu”, eu n-am fost, da’ vă rog frumos să mă lăsați să plec mai repede să cumpăr pâine, că mai târziu nu se mai găsește și iar se ceartă mama cu tata!” Clasa a explodat! Toți spuneau în gura mare la ce cozi au stat, câtă a fost de frig, ce au cumpărat... Adică asta era viața elevilor mei de 11 ani, așa trăiau ei, și eu nu mă sinchisiseam să am habar măcar. Dacă eu nu stăteam la coadă la lapte înseamnă că nici ei nu stăteau... Dacă mie nu-mi

mai era frig, înseamnă că nici lor nu le era frig. Dacă eu trăiam fericit cu câțiva prieteni, înseamnă că viața lor era o fericire... Dacă pe mine mă durea în cot de regim, înseamnă că și ei puteau trăi la fel de indifereți!... M-am simțit ca un vierme, cum zicea Victor. Am ieșit în pauză, îmi venea să vărs. M-am dus la WC-ul profesorilor și am vomitat. Nu-mi venea nimic în gură, doar un lichid verde și cleios. De mine voiam să scap, pe mine voiam să mă borse. De atunci am început să urăsc, Mihaela, tot regimul, tot, tot, tot, de la discursul lui Ceaușescu la cravata lui Todea. Atunci am descoperit că de hidos e tot ce țin de regim, și faptul că dacă eu fac abstracție de el nu înseamnă că el nu există. Și-am început să urăsc, să urăsc cumplit, organic, visceral, din toți porii ființei mele...

Și acum când îmi amintesc, mă apucă iar ura ala oarbă, grea, ca o vomă continuă.

Mircea MICLEA

Fragment din volumul Mihaela Mirou, Mircea Miclea, R’Estul și Vestul, Polirom, 2005, p. 139-142

FRIGA

STRUGURI LA DOI PERI, ÎN LIMBAJ WINDOWS, CU VITĂ-DE-VIE

(Urmare din pag. 1)

Am intrat acolo elevi din vreo două clase, adică 72 la număr, și am pornit la drum. Am plecat din curtea liceului, din Copou, am trecut prin oraș, am ajuns în Bucium și, de acolo, printr-un cartier mărginaș, Manta Roșie, pe unde nu mai ajunsesem niciodată, am luat-o pe un drum de țară. Ne-am oprit la o barieră, iar acolo ne-a atras atenția o clădire frumoasă, dar în ruină. Am aflat mai târziu de la elevii mai mari că acolo fusese conacul unui boier grec, care-și ridicase locuința în mijlocul podgoriei. Drumul a continuat preț de câțiva kilometri. Ni s-a părut mult atunci, pentru că eram îngroziți și nu știam ce ne așteaptă. În cele din urmă am fost debarcați lângă niște hale ce s-au dovedit a fi, în realitate, dormitoare comune gigantice. Ne-am desfăcut bagajele, ne-am învățat puțin, fiecare a mâncat ce avea la pachet, apoi ne-am culcat”.

Marșul de dimineață

A urmat o trezire de-a dreptul groaznică. „Deodată a început să răsunе muzică de fanfară din difuzoare. Eram să cad din patul de sus pe care mi-l alesesem. Nimeni nu știa ce se întâmplă, pentru că era întuneric beznă: ceasul arată 4:50. A trebuit să ne trezim, ba chiar să facem înviorarea, cum ne-au pus profesorii care ne însoțeau. Ne-am spălat în curte, la jgheab, după ce am așteptat pe rând, apoi la 5:15 am mers la sala de mese, unde ne așteptau câni din tablă pline cu ceai, sferturi de pâine neagră și cuburi de margarină. Foarte puțini dintre noi au reușit să mănânce, dar, cu toate acestea, la 5:30, înconlăniți, am pornit către vii. Am mers mai bine de trei kilometri și, la un moment dat, ne-am oprit. Între timp, începuse să se lumineze, așa că niște muncitori coborâți din tractoare cu remorci, din bene, după cum am aflat ulterior că li se spunea, ne-au dat fiecăruia câte două găleți și câte un cuțit cu mâner din lemn și o lamă scurtă, de vreo trei centimetri. Nici nu știam să le folosim, dar am înțeles că trebuiau tăiați ciorchinii. Am mers în vie, câte doi pe rând, unul pe o parte, iar ceilalți pe cealaltă parte, și ne-am apucat de treabă. Aflasem doar că norma era de 80 de găleți pe zi.”

Țeapă la numărătoare

„În timp ce noi munceam, angajații de la fermă și profesorii ne supravegheau. Cadrele didactice mai indulgente îi compătimeau pe elevi, dar erau și unii, precum diriginta clasei mele, o profesoară de fizică, care ne-ar fi dat ea înșiși să facem în plus. Nu știu dacă avea ea vreo avantaj sau dacă pur și simplu se simțea bine asupra noastră. Cert este că, după ce upleam câte două găleți, mergeam la pontaj. Practic, un profesor stătea în bena tractorului, încălțat

Toamna, podgoriile se umpleau de elevi și studenți care, la început de an școlar, erau obligați să-și efectueze practica agricolă FOTO: Arhiva Facultății de Drept

cu cizme de cauciuc. Când ajungeam în dreptul lui – în cazul meu fiind chiar profesoara de fizică – ne măsura din priviri gălețile cu ciorchini. Dacă nu i se păreau suficient de pline ne puneau să mai culegem câțiva, apoi trecea un «X» pe o foaie. S-a întâmplat de mai multe ori să omită să bifeze, nu știu dacă din neatenție sau din rea-voință, însă cert este că, având o normă de indeplinț, nu ne permiteam asemenea scapări. Dar n-aveam ce face, așa că trebuia să răbdăm. Oricum, până la amiază, adică la ora 13:30, strânsesem vreo 30 de găleți cu struguri. Eram plină de tăieturi pe mâini, iar hainele se îmbibaseră cu zeamă. În plus, pentru că în zori fusese foarte frig, iar peste zi se încălzise, de mijloc se atârnav tot felul de flanele. Unii băieți făcuseră o smecherie. Li făcuseră găleți un fund înalt ca să se umple mai repede. Așa încăpeau mai puțini struguri și găleata plină era gata mai repede. Dar profesorul cu care eram s-a prins repede. Ori dacă pontatorii erau uneori cu caietul printre rânduri, unii colegi de-ai mei ridicau găleata plină sus și după ce era pontată se întorceau cu ea plină de rând și după câteva minute mergeau să o pondeze din nou.”

Ciorbă cu muște

„Oricum, am pornit înapoi, murdari și transpirați, purtând gălețile și cuțitașele și, după 20 de minute, am ajuns la fermă. Cantina era lângă dormitoare, despărțită doar de un hol care deja se umpluse cu

elevi. Unii nici măcar nu se spălaseră pe mâini, mai ales băieții, căroră le era foarte foame. Se intra la masă în serii, dar primii, printre care m-am numărat și eu, au avut parte de o mare și neplăcută surpriză: în toate farfuriile cu ciorbă, care fuseseră deja așezate pe mese, pluteau câte două-trei muște sau chiar mai multe dacă farfuria stătuse ceva timp. Pentru că venise și șefa fermei, o femeie corpulentă, cu părul sur și cu o voce groasă, de bărbat, când m-am dus la ghișeul bucatăreșelor cerându-le să-mi schimbe farfuria, una dintre ele i-a făcut semn sefei, arătând către mine. Șefa m-a întrebat ce doresc și i-am explicat. Atunci, pe un ton ironic, s-a adresat bucatăresei: «Ia-i farfuria asta și dă-i alte muște!». Apoi ne-a spus tuturor să ne băgăm mințile în cap, că am venit la muncă, nu la restaurant, și dacă nu ne convine n-avem decât să nu mâncăm. Evident că nimeni n-a mai zis nimic, așa că ne-am mulțumit cu felul doi, niște fasole cu un colț de pâine, apoi am plecat din nou pe câmp.”

Păduchia aduc fericirea

„A urmat munca până la 19:30, apoi drumul înapoi către dormitoare. Ne-am spălat cum am putut, ca vai de capul nostru: apa era rece, robinetele puțin, iar părul, pielea și hainele noastre erau cleioase. În aceeași seară ni s-a făcut și un control medical, să ne caute de răie și păduchi, iar una dintre colegele mele a fost depistată cu păduchi.

ARTICOLUL ZILEI

Indicele de popularitate și de afectivitate

Nu avem la îndemână statistici sau alte repere certe, dar putem afirma că indicele de popularitate a filmului românesc a crescut sensibil în ultimii ani. Înțeleg acest indice ca un simptom al interesului public pentru însemnata cinerparcelă a artelor românești, și nu ca o adeziune necondiționată a tot ceea ce apare pe ecrane. Scrisorile adresate de cititori revistei de față, întrebările inteligente – nu cele de simplă bavardare și anecdotism – puse de spectatori cineaștilor în diverse întâlniri, prezența unei rubrici avizate de critică cinematografică în majoritatea revistelor de cultură, epuizarea rapidă a cărților de referință în domeniu sunt printre datele care atestă o participare autentică a opiniei publice la destinul cinematografiei naționale.

Concură la acest spor de adeziune și popularitatea actorilor, care a atins cote înalte azi la noi. Cine are ureche sensibilă aude astfel de întrebări din mase privitoare la actori: „Cât câștigă?”, „E căsătorit?”, „Are cascador sau sare singur?” etc. definind un stadiu temporal anterior de dialog. Am ascultat cu deosebită plăcere întrebarea adresată Tamarei Buciuceanu de elevi ai unei școli profesionale: „Dacă sunteți mulțumită integral de calitatea filmului în care v-am văzut și care a fost reacția dvs. de artistă și intelectuală la scenariu?”. Mi s-a părut de cel mai bun augur întrebarea unui tehnician tânăr: „Nu credeți că realizați numai cu actori români, dacă ar fi fost posibil, Francois Villon s-ar fi prezentat la un nivel superior, adică, de pildă, la acela al regizorului Sergiu Nicolaescu, care l-a creat?”. Și m-a bucurat, alături de alți participanți la o întâlnire, remarcă unei profesoare de fizică: „Nu m-a supărat atât că filmul pe care l-am văzut e slab, cât faptul că am văzut-o într-o situație nemeritată pe admirabila Rodica Mandache”. Și am aplaudat și eu accentul spiritual al întrebării unei fete din clasa a VII-a: „N-ai putea interveni ca spectacolul «Găitele» din orașul nostru să se joace cu actrițele din filmul care ni s-a prezentat?”.

Indicele de popularitate e și rezultanta unei afectivități generale mai pronunțate pentru acest produs spiritual. S-a epuizat definitiv condescendența paternalistă sublimată în formula „tânără noastră cinematografie în continuă creștere”. Se manifestă acum o dragoste lucidă, care sesizează în stadiul maturității celei de-a șaptea arte la noi posibilitățile ei certe de a fi competitivă și, totodată, cu părere de rău, momente infructuoase, percepute ca inadmisibile față de condițiile de creație și numărul valorilor interpretative implicate. E o afecțiune populară în salutarile adresate actorilor și regizorilor care se remarcă pe plan internațional. În seria lungă asigurată unor pelicule care dau satisfacție spirituală. În consens cu diagnosticul judicios al criticii și cu speranțele pe care le exprimă ea privitor la tinerii care se afirmă impetuos chiar de la primul rol, de la prima regie, în prețuirea plasticității și originalității imagini și, evident, în sesizarea caratului literar, narativ, actual al subiectelor.

De aceea, cunoașterea părerilor rele ale publicului nu poate fi decât stimulativă chiar și atunci când aceste păreri nu concordă cu autoluminarea eruptivă a vreunui care, vizionându-și propria lucrare, are impresia că l-a și apucat pe Dumnezeu de picior și că ține chiar strâns această divină resursă pedestră.

Valentin Silvestru
Cinema, nr. 10/1989

Venerica s-a disculpat Tovarășului și Tovarășei

În primăvara anului 1989, Nicolae Ceaușescu a trimis la Râmnicu-Vâlcea o comisie de partid, cu scopul de a verifica sesizările referitoare la abuzurile imobiliare săvârșite de Pătru Venerica – prim-secretar al Comitetului Județean Vâlcea al PCR, Stoica Gheorghe – prim-vicepreședinte al Consiliului Popular Județean Mehedinți, Vlădoiu Aurel – secretar al Comitetului Orașenesc de partid Olănești, Teodorescu Emil – director al Truștelui IAS Râmnicu-Vâlcea, Banacu Mihail – șeful secției ortopedie de la Spitalul Județean Vâlcea și Paulian Pășărin – inspector-șef al Inspectoratului Județean Vâlcea al Ministerului de Interne.

Sesizările respective s-au dovedit a fi întemeiate. Cei menționați au fost găsiți vinovați pentru încălcarea prevederilor Legii sistematizării. În raportul trimis lui Nicolae Ceaușescu la 29 mai 1989, Emil Bobu și Ion Sirbu au menționat faptul că, în zona Centru II, din municipiul Rm. Vâlcea, pe baza unui proiect unicat, s-a realizat în anul 1988 blocul D11, cu parter și două etaje, având șase apartamente, din care cinci cu câte patru camere și hol, iar unul cu trei camere și hol; la fiecare apartament s-au realizat balcoane mari, de 21,60 metri pătrați, holuri de 12 metri pătrați, garaje și boxe, la parter, precum și finisaje îmbunătățite ca: pardoseli de gresie, cu desen, în loc de mozaic; faianță de calitate superioară pe toată înălțimea băilor, bucătărilor și grupurilor sanitare; s-a montat parchet din stejar de calitate I, în loc de fag; tâmplărie interioară de calitate deosebită, din panell; glafuri de marmură la ferestre și altele. Toate aceste lucrări suplimentare, față de limitele admise prin Decretul nr. 256 din 1984, s-au executat, prin abuz, la cererea locatarilor (...)

Repartizarea spațiului locativ, realizat în blocul D11, s-a făcut, cu repartii formale, prin încălcarea prevederilor legale, suprafețele atribuite depășind cu mult pe cele stabilite prin normele legale, în raport cu numărul de persoane care alcătuiesc familiile respective”. Înainte de judecarea cazului la nivelul Comitetului Central, Pătru Venerica a trimis o scrisoare Eleni Ceaușescu, prin care a solicitat o audiență pentru a se dezvinovăți.

În ședința Secretariatului CC al PCR de la 1 iunie 1989, unde Elena Ceaușescu nu a participat, Pătru Venerica a contestat din nou concluziile anchetei, declarând: „Vă rog să-mi permiteți, tovarășe secretar general, să vă asigur că voi rămâne în continuare un activist cinstit față de partid, față de dumneavoastră, dar totuși vă rog să aprobați să se revadă de o altă comisie activitatea de construire a acestui bloc – asta pe de o parte –, iar pe de altă parte, activitatea mea pe linie de partid și de stat. Dacă îmi permiteți, în legătură cu măsurile care vor fi luate, ca fiul meu să nu fie

evacuat, ci să i se dea pe cineva în spațiu, ținând seama că este la început de viață, este încă un copil, să nu se descurajeze în muncă”.

Nicolae Ceaușescu nu a aprobat solicitările respective, iar membrii Secretariatului CC al PCR au fost de acord cu pedepsirea drastică a celor vinovați. Totodată, aceștia au fost evacuați din blocul D11. Publicăm, în continuare, scrisorile semnate de Pătru Venerica și trimise Eleni și lui Nicolae Ceaușescu – înainte, respectiv după ședința Secretariatului CC al PCR de la 1 iunie 1989. (P.O.)

„Mult stimată tovarășă academician doctor inginer Elena Ceaușescu,

Cu cele mai înalte sentimente de stimă, deosebit respect și adâncă recunoștință față de nobila dumneavoastră activitate, înaltul spirit uman și partinice în care ne-ați învățat să gândim și să muncim, vă rog să-mi permiteți ca în modul cel mai obiectiv și cu răspundere comunistă să vă adresez rugămintea de a vă prezenta unele probleme referitoare la persoana și activitatea mea.

În municipiul Râmnicu-Vâlcea nu există locuințe care să fie destinate pentru a fi folosite de primul-secretar sau de alți membri ai organului. În aceste condiții, am locuit la bloc într-un apartament cu trei camere. În luna decembrie 1988 s-a dat în folosință blocul D11, în care am ocupat și eu un apartament cu patru camere la ultimul nivel. Motivul mutării l-a constituit căsătoria fiului meu, neputând locui două familii în trei camere. La apartamentul în care m-am mutat s-au făcut unele lucrări de îmbunătățire cu respectarea prevederilor legale, al cărui cost l-am suportat personal. În perioada 21-26 aprilie a.c. (1989 – n.red.), un colectiv condus de tovarășul Chioveanu, de la Controlul Muncitoresc, și de tovarășul Ramba, de la Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare, a efectuat un control privind legalitatea construcției blocului, respectarea cotelor de proiect și a documentației tehnice.

Vă informez cu tot respectul că modul în care s-a desfășurat controlul mi-a încălcat demnitatea de om și nesocotit autoritatea funcției cu care m-ați investit. Am fost supus unui adevărat interogatoriu asupra fiecărui obiect fix și mobil ce l-am în casă, întrebată și cine mi-a impuscat un bolț în perete. Mi s-a solicitat să deschid podul imobilului și să dau relații cu privire la acesta, să merg la subsol și să deschid boxa pentru a se constata ce am acolo. Asupra modului în care mi-am cumpărat mobila s-au făcut cercetări amănunțite atât la unitatea producătoare, cât și la unitatea comercială prin care am cumpărat-o.

Am construit în apartament două sobe cu teracotă plătită personal și manoperă achitată pe bază de documente, asupra acestora

s-au făcut verificări, în care au fost incluși contabili și gestionari.

Îmbunătățirile aduse apartamentului au fost tratate în mod tendențios de tovarășul Chioveanu, ca fiind cu un grad sporit de finisare, deși sunt lucrări obișnuite.

Cu toată stima și respectul, vă adresez rugămintea de a dispune verificarea problemelor reclamate în privința imobilului și a celor menționate în prezentul memoriu, precum și de a-mi acorda o audiență personală în legătură cu activitatea mea.

Permiteți-mi să mă angajez că voi munci în continuare cu toată răspunderea pentru a duce la îndeplinire sarcinile și indicațiile date de dumneavoastră.

Cu cea mai înaltă stimă și considerație, Prim-secretar al Comitetului Județean Vâlcea al PCR (ss.) Venerica Pătru”

„Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Cu profund respect vă adresez rugămintea de a primi, din partea mea, cele mai sincere mulțumiri, întreaga grațitudine pentru tot ceea ce ați făcut, pentru neprecupețitul sprijin acordat Organizației județene de partid Vâlcea, mie personal, ca activist de partid.

Având drept model exemplul dumneavoastră de muncă și viață, dăruirea, pasiunea și abnegația cu care ați slujit și sluiți, fără preget, interesele și destinele poporului român, am reflectat, în aceste zile și nopți, în mod profund asupra activității mele și am înțeles că n-am putut întodeauna să mă ridic la înălțimea comandamentelor formulate de dumneavoastră, mult stimată tovarășe secretar general.

Marcată de emoție, de o accentuată stare de timiditate și neliniște, n-am putut, pe moment, în fața Comitetului Politic Executiv, să adopt o poziție în consens cu cerințele documentelor de partid și de stat. Acum regret profund poziția și neînțelegerea mea.

Este adevărat că am greșit, port o mare răspundere pentru cele întâmplate în județul Vâlcea și sunt convinsă că hotărârea adoptată de conducerea superioară de partid în privința mea și a celorlalte cadre care au comis diferite abateri este o hotărâre dreaptă, umanitară.

Vă asigur, mult stimată tovarășe secretar general, că am tras maximum de învățăminte, mi-am făcut o analiză sinceră și profundă a vieții și activității mele și am deplina convingere că pot și mă străduiesc cu întreaga mea ființă să-mi corectez activitatea și munca mea, rămânând profund devotată și recunoscătoare partidului nostru, dumneavoastră personal.

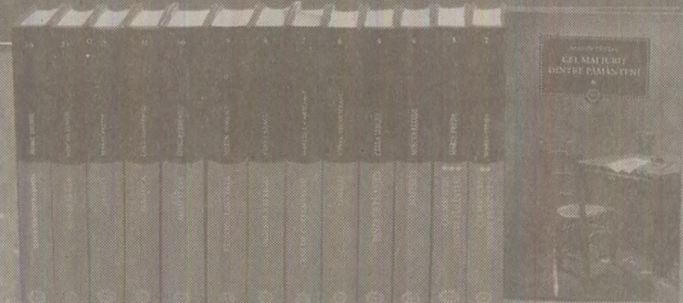
Vă mulțumesc. (ss.) Venerica Pătru”

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu JURNALUL
NATIONAL

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

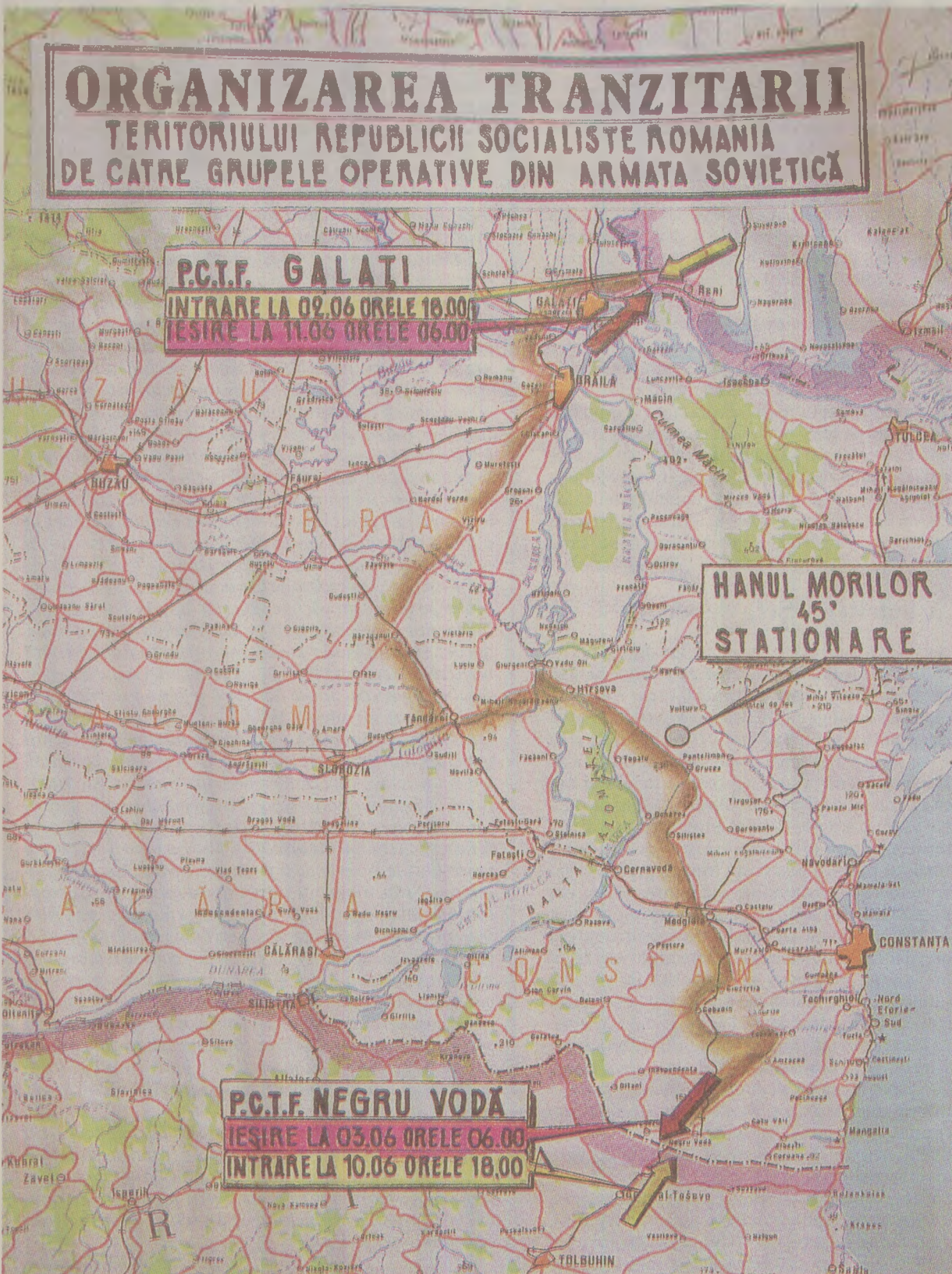
www.jurnalul.ro

10⁹
LEI

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

Trupele sovietice au participat la aplicația „Balkan-89” din Bulgaria

În „marsul” lor spre Bulgaria, trupele sovietice stăteau în România la Hanul Morilor FOTO: Arhivele Naționale

În conformitate cu planul pregătirii de luptă elaborat de Comandamentul Forțelor Armate Unite pentru anul 1989, trei grupe operative sovietice (una de armată și două de divizie) au luat parte la manevrele militare comune „BALKAN-89”, desfășurate pe teritoriul Bulgariei în perioada 4-9 iunie 1989.

Pentru ca grupele respective să ajungă în zona aplicației, Marele Stat Major al Forțelor Armate ale URSS a trimis din timp la București un document prin care s-a solicitat să se aprobe tranzitarea teritoriului României de către militarii sovietici care urmau să participe la manevrele din Bulgaria. Aceștia au fost grupați într-o singură coloană – alcătuită din 83 de autovehicule și 240 de persoane – și au traversat partea de sud-est a României în noaptea de 2 spre 3 iunie (la ducere), respectiv 10 spre 11 iunie 1989 (la întoarcere), pe itinerarul Reni – Galați – Brăila – Tândărei – Hârșova – Medgidia – Negru Vodă (și retur).

La 23 mai 1989, generalul-colonel Vasile Milea l-a informat pe Nicolae Ceaușescu despre solicitarea Marelui Stat Major al Forțelor Armate ale URSS. Președintele României a analizat situația și a aprobat tranzitarea țării de trupele sovietice participante la aplicația militară comună a Organizației Tratatului de la Varșovia.

În raportul trimis lui Nicolae Ceaușescu la 23 mai 1989, ministrul Apărării Naționale a mai precizat: „Vă raportăm că, potrivit aprobării Dumneavoastră, astfel de tranzitări ale teritoriului țării noastre au avut loc și în

anii anteriori”.

Această frază contrazice mărturia din anul 1999 a generalului Constantin Olteanu, care a afirmat: „Începând tot din anul 1968, România nu a mai permis nici tranzitarea teritoriului său de trupe aparținând altor state, având sau nu armament asupra lor, ori survolarea teritoriului său de aeronave militare străine. Evident, această poziție a fost criticată și s-a înșistat să revenim asupra ei”.

Opinia fostului ministru al Apărării Naționale – la mijlocul anilor '70, adjunct al șefului Secției pentru Problemele Militare și Justiție a CC al PCR – este în contradicție și cu alte informații provenite din fosta arhivă a CC al PCR. De exemplu, la 12 februarie 1977, de la Cancelaria CC al PCR s-a comunicat în scris miniștrilor Ion Coman și Ion Stănescu faptul că „a fost aprobată propunerea Ministerului Apărării Naționale, cuprinsă în Nota nr. M. 0790 din 10 februarie a.c. privind tranzitarea și asigurarea deplasării prin R.S. România a unei coloane militare sovietice, care participă la o aplicație de comandament și stat major pe teritoriul R.P. Bulgaria”.

Permisul de tranzitare a României de comandamentul unei divizii sovietice, cu mijloace de transmisii, din cadrul Regiunii Militare Odesa, a fost valabil pentru perioada 26 februarie 1977 (orele 16:00-17:00) – 5 martie 1977 (orele 18:00-19:00), iar aplicația din Bulgaria s-a desfășurat, în cadrul planului de activități comune ale Forțelor Armate Unite, cu participarea comandamentului unei divizii sovi-

etice, compus din 160-174 de persoane și 50-60 de autovehicule”.

Coloana sovietică a avut la dispoziție 11-12 ore pentru a se deplasa de la Reni la Negru Vodă, pe itinerarul: Reni – Galați – Brăila – Bărganul – Tândărei – Hârșova – Constanța – Negru Vodă. La întoarcere, sovieticii au intrat pe la Negru Vodă (5 martie 1977, ora 06:00-07:00) și au folosit același itinerar pentru a ajunge la Reni.

În Nota nr. M. 0790 din 10 februarie 1977, trimisă lui Nicolae Ceaușescu de generalul-colonel Ion Coman, există o informație și despre o altă aplicație a OTV, care a avut loc în Bulgaria: „Raportez că în anul 1974, pe baza aprobării Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, transmisă de Cancelaria CC al PCR cu nr. 2480/02414 din 10.06.1974, în același scop a tranzitat teritoriul R.S. România o coloană de 70 autovehicule cu 240 de militari sovietici”.

În opinia noastră, autoritățile române au încercat să supraliciteze în mod propagandistic opoziția lor în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia, cu scopul de a obține mai ușor credite și tehnologie industrială de vârf din Occident. Documentele inedite la care ne-am referit confirmă faptul că autoritățile de la București au permis unităților militare sovietice să tranziteze România după evenimentele dramatice din Cehoslovacia (20-21 august 1968), în scopul participării acestora la anumite aplicații militare desfășurate pe teritoriul Bulgariei.

Dr Petre OPRÎȘ

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Scrisoarea unui român oarecare

„În primul rând țin să exprim mulțumirile mele postului de radio «Europa Liberă», pentru difuzarea unei scrisori în urmă cu mulți ani.

Pe scurt, în acea scrisoare arătam că Ceaușescu este un dictator orb și surd prin definiție, iar atitudinea față de oricare dictator nu poate fi decât una singură, aceea de a-l respinge. În finalul scrisorii, exprimam recunoștința față de nobila d-voastră misiune de a oferi poporului român niște repere de adevăr în tragedia sa derivă a istoriei. Acum așa vrea să adaug următoarele:

1) Referirea mijloacelor mass-media la «guvernul român» mi se pare naivă și denotă o necunoaștere a situației din România de azi.

Acestui organ-fantomă nu i se pot atribui prerogativele Guvernului din alte țări, știut fiind că fiecare sector este condus direct de membri ai Biroului Politic și, la orice ședință de analiză la nivelul ministerelor sau mai sus, miniștrii apar ca niște personaje de mână a doua și nu arare ori inima lor se face mică, cât un purice.

2) Despre partid. România, fiind țara paradoxurilor și a recordurilor absolute, nimeni nu intră în partid din motive politice, foarte puțini cunosc statutul și pe nimeni nu interesează programele și planurile elaborate la diferite niveluri. Toată așa-zisa muncă de partid nu este altceva decât un scenariu conform căruia activiștii de partid mănâncă o pâine – nu fără a suporta destule corvezi și umilințe, iar restul membrilor de partid speră să întâlnească un număr mai redus de obstacole, îndeosebi pe plan profesional. Partidul este una, iar conducerea sa, for-

mată din câteva persoane, este alta. Poate că nu este greșit să se afirme că Partidul Comunist Român nici nu există.

3) Pe măsură ce se cunoaște mai bine în lume situația actuală din România, se pune întrebarea: De ce nu se revoltă românii? Desigur, cei care trăiesc în Occident – mă refer la Franța sau Italia, în Statele Unite sau Germania Federală – un regim tiranic ce aduce cu sine toate mizeriile, este absolut sigur că mâine ar izbucni o explozie de revoltă ce ar mătura în câteva ore un astfel de regim. Or, la noi ceea ce se întâmplă acum este rezultatul unui proces ce a durat 45 de ani. Știu, un proces asemănător a avut loc în toate țările ocupate de Armata Roșie, și totuși, lucrurile se petrec altfel decât în România. După părerea mea, este bine să reamintim particularitățile revoluției socialiste din țara noastră: „Existența unui regim extrem de represiv, care a exterminat fizic mulți dintre opoziții reali sau potențiali. Să nu se uite că poporul român nu a acceptat niciodată acest regim, existând în numai o opoziție politică, ci și una militară, ca o serie de militari, la timpul acela, au fost angajați în așa-zisele «bunde din munți» în cursul cărora s-au pierdut un număr necunoscut de oameni. Având exercițiul în folosirea bâtei, glonțului și intimidării, regimul s-a răfuit apoi cu preoții, cu țărani, cu intelectualii și mulți au umplut închisorile sau au dispărut. Oare colectivizarea s-a făcut de bună voie? Dorind să subliniez că a existat o opoziție permanentă și de masă la acest regim (sau cel puțin față de aspectele lui mai monstruoase) pot afirma că în partidul însuși s-a manifestat opoziția, dar serii întregi de lideri de partid au fost înalțurați cu brutalitate și înlocuiți cu alții din ce în ce mai docili stalinismului pur, promovat de Nicolae Ceaușescu.

Restul de măsuri ce s-au luat în România nu a mai pus, practic, nici un fel de probleme. A rezultat un cetățean român, cu gândirea unui om aflat în lagăr, care-și cunoaște

exact posibilitățile de manevră. Din punct de vedere psihologic, el a fost handicapat și de poziția geografică: fără un metru de frontieră, cu o țară liberă. Cum să ne comparăm cu Polonia, unde Biserica a fost lăsată în pace, țărani la fel, iar în școli se atârna crucifixe? În România există o revoltă mută și este clar că poporul român nici nu-și merită soarta și nici nu se împacă cu ea. Dar un alt tip de revoltă ar necesita organizare, întrunirea mai multor persoane cu contacte între oameni din diferite sectoare, cu funcții înalte. Cartea lui Pacepa arată cât de departe a mers regimul cu controlul oamenilor.

În fine, românii știu că timpul lucrează în favoarea lor, că istoria se mișcă înainte, aidoma unui convoi de deținuți, cel ieșit din rânduri este secerat de gloanțe, nerăbdarea generează victime inutile, cum bine o știu toți românii care au emigrat în această perioadă. De ce nu se revoltă românii? Din ce am spus până acum și din ce va rezulta, în urma unor analize serioase din epoca post-Ceaușescu se va limpezi răspunsul la această întrebare.

Cu deosebită stimă,
Un român oarecare.”

Cozi la Plafar ca la ouă

„Se constată la noi în țară o perpetuă înrăutățire a spitalizării, în sensul că în multe cazuri bolnavii nu pot beneficia de tratamentul corespunzător din lipsa medicației necesare. În primul rând, alocația în lei per pacient este în unele clinici sau spitale de circa 3-7 lei pe zi. Or, din această sumă se pot distribui cel mult aspirine, antinevralgice, anti-gripale, eventual un sedativ sau câteva fiole de algalcalmin. Trebuie să menționez că au fost și se mai ivesc perioade când lipsește vata și tifonul pentru pansamente. Suma indicată este calculată în funcție de consumarea fondului alocat clinicii sau spitalului respectiv, care se repartizează cu totul arbitrar, neținându-se seama nici de necesitățile tratamentului și nici de numărul bolnavilor care se perindă într-o lună de zile (sau trimestru) în clinică sau spital.

Cum vă puteți închipui, cele mai drastice situații le întâmpină medicii chirurghi, care nu o dată au fost puși în fața faptului că lipseau catgutul, mânușile, anestezicul, ca să

nu mai vorbim despre antibiotice. Spre exemplu, la o clinică ortopedică a existat o perioadă de luni întregi când le-a lipsit anestezicul și operațiile pe oase (în special fracturi de urgență – perioada fiind de iarnă cu mult alunecș) se făceau pur și simplu pe viu, încât personalul spitalului lua calmante (procurate de ei personal) ca să poată suporta urletele pacienților operați.

În cazul că pacientul are relații sau rude în străinătate (sau cunoștințe cu rude în Occident) și-și poate procura cele necesare, se internează și se operează. Ceilalți, adică majoritatea, așteaptă fie ca pe parcurs să intre în clinică cele necesare, fie ca, în cazuri mai grave, bolnavii să se prăpădească.

Firește, din aceste motive speciale, internările se fac discriminativ, adică sau au prieteni medici, eventual prietenii unor prieteni, sau se plătesc sume destul de mari (circa 2.000 o internare).

O problemă la fel de spinoasă este aceea a nou-născuților care mor destul de des din pricina frigului din maternități, fie că se îmbolnăvesc de pneumonie, fie că se intrerupe curentul și mor în incubatoare, dacă s-au născut prematur. De altfel, lucrul acesta s-a aflat și în Occident.

Legată strict de sănătate este și problema aprovizionării farmaciilor cu medicamente. Din cauza exportului masiv, dar și a lipsurilor unei materii prime la fabricile de medicamente, materii prime care nu se mai importă, situația a devenit din ce în ce mai gravă. În zilele când apar medicamentele în farmacii se formează cozi interminabile, oamenii cumpărând orice se aduce, fie că au sau nu au nevoie, pentru că, oricum, într-o zi le vor fi necesare, sau, dacă nu, le schimbă cu cei care caută ceea ce au ei, dându-le în schimb ce le trebuie. A ajuns o problemă să cumperi până și niște antigripale, aspirină, puțină vată (se dau de obicei 2-3 pachete), plasture etc. Datorită acestei lipse de medicamente oamenii fac cozi la Plafar (o dată pe săptămână), cozi care sunt la fel de lungi ca cele de la carne sau ouă. O ascultătoare îngrijorată.”

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, Secția Română

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Caut femeie pentru ajutor menaj și îngrijire sugar.

Căutam femeie pentru îngrijire copil de 3 ani, zona Piața Amzei, condiții foarte avantajoase.

Caut persoană pentru supraveghere copil, eventual cunoscatore a unei limbi străine (zona Socului).

Căutam femeie pentru supraveghere copil grădiniță (germană) zilnic câteva ore, zonele Romană sau Drumul Taberei.

Îngrijesc bolnav(ă) sau ofer ajutor menaj, îngrijire copii de la 11 luni.

VÂNZĂRI

Vând sufragerie stejar nouă, covor persan și românesc, fotolii, recamier, vitrină.

Vând casă singur curte (Gara de Nord), posed autorizație, mașină de tricatat nouă, sobă petrol, butoaie metalice, mobilă, diverse.

Vând costume damă din mătase și îmbrăcăminte deosebită pentru iarnă, măsurile 40-42.

Vând haină numărul 46-48, magnetofon Grundig TK 24000, automatic, televizor Favorit RSU, tub nou, vibrator masaj, pistol vopsit electric, transformator 220-110.

Vând sârmă ghimpată și galvanizată, de alamă de 1,2 m și de cupru, pomei, barcă tip Simson, tablă fier și de aluminiu, tablouri electrice marmură provenite din atelier demolat.

Radiotransistor Philips, decorative, bibliotecă completă Dana, oglindă pereții stil francez cu ramă aurie model floral cu amoroși, blănuri jderi, haină piele și pălărie bărbătească 50 purtate, faianță albă, duș flexibil cu baterie, linoleum, chiuvetă.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr binoclu bună calitate și lopație originală.

Cumpăr autoturism Ford Siera sau Escort.

Cumpăr în perfectă stare barcă pneumatică pentru una sau două persoane.

Cumpăr orgă cu acompaniament, în tiplă.

FLORI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar: PO, IRU

Informația Bucureștiului, 1989

ORIZONTAL: 1) Erbacee cu flori catifelate multicolore. 2) Flori de culoarea azurului. 3) Râu Italian – Hortensii! – Genitival. 4) A trata cu aer. 5) Plantă cu flori purpurii, trandafirii, albe sau galbene. 6) Pană – Râu spartan. 7) Diminutiv – Erbacee aromatică având flori mici și albe. 8) Concurenți – Flori înrouate. 9) Petale de crizanteme! – Salbă de spații multicolore pentru turiști. 10) Plante cu flori albe sau trandafirii, ce se folosesc în medicină.

VERTICAL: 1) Are frunze lungi și flori galbene – Veac. 2) Plantă exotică având flori mari dispuse în spice – Prind bucle. 3) Nota bene! – Curbe – Alexandru Macedonski. 4) Desert african – Pe uliță! 5) Punct cardinal – Anin negru (reg.). 6) În luti! – Material sintetic. 7) Exclamație – Dar. 8) Câmpuri nelucrate. 9) Pronume – Ros de intemperii. 10) Erbacee cu flori albe și tubercule comestibile.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Tevi sparte și drumuri în lucru

„Sesizarea este în evidență”: iată răspunsul pe care îl primesc, invariabil, de mai bine de o lună, la semnalul formulat Sectorului 5 ICAB (privind spargerea unei conducte și, prin acestea, pierderea unor mari cantități de apă), de localitari blocului A1 din Str. Antiaeriană nr. 113. Evidența există, dar apa curge...

La propunerea cetățenilor, programul zilnic al magazinului alimentar din Str. Vigoniei nr. 10 a fost stabilit între orele 10:00 și 18:00.

Pe Strada Lănăriei, lucrările de lărgire a arterei – care va deveni o principală legătură între zonele Piața Șincai și Timpuri Noi – au intrat într-o fază avansată de execuție. Se realizează astfel, paralel cu dezvoltarea urbanistică a acestui frumos ansam-

blu construit într-una din laturile cartierului Parcul Tineretului și cu edificarea Complexului comercial agroindustrial „Timpuri Noi”, și unul din segmentele unui sistem de circulație modern, fluent.

Marele magazin pentru copii și tineret aparținând ICS București și-a prelungit, începând cu data de 1 octombrie a.c., programul de activitate, în prezent funcționând între orele 9:00 și 19:00. În ton cu sezonul de toamnă-iarnă, aici au fost puse în vânzare noi loturi de mărfuri, între care pulovere, veste, treninguri, pantofi cu fețe box și ghete pentru copii – numere de la 19,5 la 23,5. Raionul cu articole sport-turism de la etajul al IV-lea a fost aprovizionat cu saci de dormit, corturi, costume de schi, canadiene, genți de voiaj, articole pentru pescarii amatori.

IRVMR colectează, prin toate punctele sale, capsule de spray care sunt executate dintr-un aliaj de aluminiu de deosebită valoare economică.

Un punct de atracție pentru excursiile de sfârșit de săptămână îl constituie, la Predeal, instalația de telecaun ce face legătura din oraș cu cabana Clăbucet Plecare.

Asociațiile de locatari pot încheia convenții cu ICRA de care aparțin, pentru efectuarea operativă a unor lucrări de reparații la instalațiile din interiorul apartamentelor, contravaloarea acestora urmând a fi achitată lunar.

Mihai Bărbulescu
Informația Bucureștiului,
nr. 11.172/1989